

2014 års bussresa till Värmland och Bergslagen

Tis. 13 maj, 2014. Bussens avgång var planerad från TH huset redan 07.30, 5 min innan fanns våra glada resenärer på plats. Mot IKEA för att hämta upp Kristina och Hans samt Margareta och Björn resp. Erik och Inga-Lisa i Södertälje. Sedan bar det av mot Sunne i Värmland, en 38 mil lång resa (de andra dagarna var det klart kortare bussresor).

Vi gjorde ett fika stopp med eget fika på uppresan.

Nästan framme vid Sunne var vår första kulturella upplevelse, Rottnerosparken (intill Frykensjöarna) vi hade en fantastisk Värmlans guide i den vackra parken (dock mera blommor i juni) sedan en något försenad lunch (fin torsk resp. kyckling). I Gösta Berlings saga benämns parken som Ekeby.

Efter detta åkte vi till intilliggande Mårbacka (Selma Lagerlöf), guidad visning på 45 min. Här hade vi en ung men också duktig guide. Han förklarade mot slutet sambandet mellan Selma och Ellen Key (2012 års resa) och astokraten Verner von Heidenstams Övralid (2013 års resa). Efter denna kulturella doping smakade det bra med kaffe och hembakt bröd i Mårbacka.

Sedan styrde bussen åter mot Sunne och vårt hotell, Quality Hotell Selma Lagerlöf. Innan vår tre rätters middag fixade vi ett konferens rum där vi kunde förbereda oss med vin (vitt/rosé/rött). Middag på hotellet 19.00 och frukost nästa dag. Eftersom hotellet fått min deltagarförteckning kunde jag dela ut nyckelbrickorten, enkelt och snabbt.

Ons 14 maj. Efter en välsmakande frukost (07.00-08.00) och utcheckning styrde vi mot Ransäter (32 km). Där vart det först en visning av Elandergården (mitt emot kyrkan) och sedan Erik Geijers gården (ca 1 km bort).

Erlandergården, visning av skolhuset där Tage Erlander föddes 1901 och hans far var lärare, de bodde på övervåningen i detta skolhus. Efter donation från familjen ser skolhuset och lärarvåningen ut som när Tage föddes samt intill finns nu också en ny utställningslokal. Guidad visning. Även här en duktig guide. Tages pappa var smed men hade andra tankar om sitt liv. Studier till lärare, hans stora intresse var matematik och slöjd. En man som inte kunde använda sina händer var ingen riktig karl (ett epitett som inte stämde på de studiebegåvade barnen). Tyvärr var kontoruppdraget redan upptaget, skolan gav honom en årsinkomst på 800 kr, gränsen var 900 kr för att få rösträtt. Men även här ville fadern annorlunda, bygdens kvinnor anlätades för att plocka "krösa" som bl. a exporterades till Tyskland, så var den uppgiften löst. Ett annat problem var Tages skolgång hos fadern, "pojken skulle köstas på". Först en undersökning hos en ögonläkare, "läser pojken en bok till blir han blind". Ny ögonläkare som sa, skaffa pojken glasögon så var även detta löst.

Därefter Geijersgården, bruksherrgård. Minnesgård efter 3 personligheter, Erik Gustav Geijer (skalden, historikern, m m), Fredrik August Dahlgren (författare bl. a till Värmlänningarna) och Uno Troili (målare b l a). Guidad visning. Här var enda stället som vi inte var helt nöjda med våra två guider.

Efter denna kultur upplevelse(chock) vilade vi i bussen när Johan styrde mot Grythyttan (12 mil) och mot matkultur.

Lunch på Grythyttans Gästgiveri (Karl Jan gjorde detta Gästgiveri från 1600 talet välkänt). Här fanns Wallenbergare och Lax att välja på. Nu hade vi också en fin sol med oss resten av resan. Efter lunchen en berättelse om detta vackra hus. Verksamheten har nu nyligen övertagits av bröderna Spendrup (de har sedan tidigare också Loka Brunn) och därefter 5 min promenad till Måltidens hus. Ni andra missade när Gunilla M satte sig vid pianot i salongen, här var det ingen amatör som hanterade instrumentet.

Ånyo en duktig guide som själv var en elev. Det var Karl Jan som startade detta intressanta hus för att utveckla Sveriges matkonst. Finns också en trevlig shop där. Är nu Nordens ledande skola för mat och hotell utbildning. I väntan på guiden kunde vi njuta av sol och vår grönska utanför ingången.

Därefter styrde Johan mot vackra och pittoreska Nora (42 km) och vi checkade in på Tåg vandrar hemmet. Hade tidigare prel. bockat hela Lilla Hotellet för oss, men när jag ville diskutera grupprabatt ville ägaren "prioritera sina fullbetalande återkommande gäster". Synd för honom och för oss. Våra resenärer fick nu i stället träna klättring i sovkupeerna (de med överslaf). Kvällen avslutades vid torget där vi åt middag på Kungsgatan 6 (vår andra goda gös resp. skomakarlåda), i middagen ingick ett glas av 'ädlare drycker'. Innan (och efter) drack vi upp resten av vårt vin på vandrarhemmet.

Tor 15 maj. Efter frukost och utcheckning hade vi en guidad visning av gamla Nora" i Maria Langs fotspår". Även här en bra guide.

Efter denna vandring i vackra Nora styrde Johan bussen mot Pers hyttan.

I Pers hyttan (2,5 km från Nora), fick vi en berättelse omkring järnhantering från en amatör forskare inom området. Har tyvärr glömt bort hur många hytter det fanns i närområdet (många). Det fanns kraft (vatten) järn och kalk samt ved att elda med. Om denna järn framställningsteknik skulle ha fortsatt hade vi haft "Skåne" över hela landet och ingen skog kvar berättade guiden för oss.

Nora, i år firas att det var 20 år sedan Nora fick Europas Nostra-pris. De fick priset för kombinationen av Trästaden Nora, bergsmanhyttan Pers hyttan och Veteranjärnvägen.

Pers hyttan, kulturresevatet är som Bergslagens Skansen, fast på riktigt. Här verkade bergsmän redan på 1300 talet, djupa gruvhål, en mäktig hytta, ett imponerande vattenhjul som driver en 200 m lång stånggång. Här framställdes tackjärn fram till 1953.

Efter detta fick vi ånyo sätta oss i en tågagn (resturang vagn) med 50 tals miljö. Dock en bättre miljö än våra tågagnar i Nora. Här bjöd våra duktiga kockar oss på hemlagad biff med lök och god sås resp. spätta filé.

Sedan återstod enbart hemresan för oss 30 resenärer utöver Johan och mig.

Tack för alla snälla mail jag fått och det tack Johan och jag fick på sista kvällen.

Som jag sa, utan trevliga resenärer blir det dock ingen bra resa.